

โครงการพัฒนาความร่วมมือเครือข่ายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ลด ละ เลิก เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ แผนงานรณรงค์ลดการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ความสำคัญของปัญหา

การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ก่อให้เกิดปัญหาที่ทางสาธารณสุขและสังคมของประเทศ โดยอัตราการดื่มประจำของคนไทยในช่วงกว่า 10 ปี ที่ผ่านมาเพิ่มขึ้น ร้อยละ 20 และผู้หญิงมีอัตราการดื่มประจำเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 65 ขณะที่เยาวชนอายุ 15-19 ปี มีอัตราการดื่มประจำเพิ่มขึ้นมากที่สุดถึงร้อยละ 70 เมื่อการบริโภคเพิ่มขึ้น ปัญหาผลกระทบที่เกี่ยวข้องจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ก็ยิ่งเพิ่มขึ้นเช่นกัน

ปัจจุบันการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นสาเหตุที่ทำให้คนไทยเสียชีวิตปีละประมาณ 26,000 คน หรือชั่วโมงละเกือบ 3 คน ทั้งนี้ผลกระทบที่เกี่ยวข้องจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มีทั้งผลกระทบที่เกิดขึ้นแบบเฉียบพลัน เช่น การบาดเจ็บ/การตายจากอุบัติเหตุจากรถที่มีผู้ขับขี่บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ อาชญากรรม การทำร้ายตนเองและผู้อื่น ความรุนแรงในครอบครัว และผลกระทบเรื้อรัง หรือส่งผลในระยะยาว เช่น มะเร็ง โรคทางเดินอาหารและตับ โรคระบบประสาทและจิตใจ ผลกระทบที่เกี่ยวข้องของการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นลักษณะแบบต่อเนื่อง คือ ผลกระทบสามารถเกิดขึ้นได้ในผู้ที่ไม่บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เลย ไปจนถึงผู้ที่บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มากจนเป็นภาวะติดสุรา ดังนั้นเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จึงไม่ควรจะถูกมองเป็นสินค้าธรรมดา

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) เป็นหน่วยงานที่อยู่ใกล้ชิดประชาชนมากที่สุด อีกทั้งมีขีดความสามารถในการจัดการบริการด้านการสาธารณสุขในชุมชน สามารถนำหลักคิดของเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ให้เกิดความเหมาะสมกับการแก้ไขปัญหา ส่งเสริมให้ประชาชนในท้องถิ่นรับรู้และตระหนักถึงโทษที่เกิดจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พัฒนาคุณภาพชีวิตด้วยการ ลด ละ เลิก เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมลดการดำเนินชีวิตที่ทำให้ประชาชนได้ตระหนักถึงความสำคัญในด้านสุขภาพของตนเอง เช่น การลดการบริโภคสุรา ยาสูบ และปัจจัยเสี่ยงต่อสุขภาพ ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตและการดำรงชีวิตแบบพอเพียง อปท. จึงเป็นองค์กรท้องถิ่นที่มีบทบาทหน้าที่ในการดูแลคุณภาพชีวิตของคนในพื้นที่ ถือได้ว่าเป็นกลไกที่สามารถขับเคลื่อนการสร้างกระบวนการในการทำให้คนในชุมชน ลด ละ เลิก การดื่มสุรา ได้อย่างเป็นรูปธรรม

ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

1. นโยบายกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
 - รณรงค์งดเหล้าเข้าพรรษา ในปี 2554 มีหน่วยงานที่ส่งข้อมูลกลับส่วนกลางจำนวน 88 หน่วยงาน ผู้ปฏิบัติงานงดเหล้าเข้าพรรษา 17,667 คน คนต้นแบบเลิกเหล้าตลอดชีวิต 3,112 คน และมีการสำรวจข้อมูลปัญหาการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่ 37 แห่ง

- วรรณรงค์ ละ ละ เล็ก เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ผ่านงานบุญ กฐิน ผ้าป่า งานศพ งานบวช งานแต่งงาน ตลอดทั้งปี โดยการประสานความร่วมมือกับประชาคมงดเหล่าจังหวัด
 - วรรณรงค์ประชาสัมพันธ์และบังคับใช้กฎหมาย พรบ.ควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ.2551
2. ประสานความร่วมมือกับสมาคมองค์การบริหารส่วนตำบลแห่งประเทศไทย สนับสนุนให้ อบต. (อบต. และเทศบาล) รวม 200 แห่ง มีการจัดกิจกรรมสร้างเสริมสุขภาพปลอดเหล้าให้แก่ประชาชนในพื้นที่ ผ่านกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับพื้นที่ สรุปผลการดำเนินงานด้านการสำรวจข้อมูลโครงการหรือกิจกรรมของ อบต. ในการแก้ไขปัญหาที่เกิดจาก เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ บุหรี่ และอุบัติเหตุ มีผู้ส่งข้อมูล จำนวน 186 แห่ง รวมนงบประมาณตามแผนปฏิบัติงานกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ (กองทุน อบต./เทศบาล) และแผนในข้อบัญญัติท้องถิ่น (แผนงาน 3 ปี) เป็นเงิน 34,341,475 บาท และผลการดำเนินงานด้านการสนับสนุนงบประมาณบางส่วนเป็นเงิน 1,496,000 บาท ให้กับเครือข่าย อบต.แกนนำ ในการจัดกิจกรรม อย่างน้อย 3 กิจกรรม ได้แก่ ลอยกระทง ปีใหม่ วันเด็ก และอื่นๆ โดยให้ อบต.ใช้งบประมาณจากส่วนอื่นออกมาสมทบ พบว่า งบประมาณที่ใช้ในการจัดกิจกรรม ลอยกระทงเป็นเงิน 5,161,539 บาท เทศกาลปีใหม่เป็นเงิน 5,212,567 บาท วันเด็กแห่งชาติเป็นเงิน 6,490,086 บาท และกิจกรรมอื่นๆ เช่น กีฬาชุมชน, งานบุญปลอดเหล้า-บุหรี่ ฯลฯ เป็นเงิน 2,747,589 บาท รวมทั้งสิ้นเป็นเงิน 19,611,780.20 บาท

วัตถุประสงค์

1. ประสานความร่วมมือกับกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ในการสนับสนุนให้เกิดการประกาศนโยบาย กีฬาต้านยาเสพติดระดับตำบลปลอดเหล้า และผลักดันให้การรณรงค์ ลด ละ เลิก เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เป็นหนึ่งในตัวชี้วัดด้านแผนงานสุขภาพ
2. เป็นพี่เลี้ยงให้กับ สมาคมองค์การบริหารส่วนตำบลแห่งประเทศไทย ในการดำเนินโครงการพัฒนาความร่วมมือเครือข่ายอบต. วรรณรงค์ลดเหล้า บุหรี่ อุบัติเหตุ ถวายในหลวง 85 พรรษา
3. รวบรวมและจัดทำฐานข้อมูลเครือข่าย

กลุ่มเป้าหมาย

1. กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
2. สมาคมองค์การบริหารส่วนตำบลแห่งประเทศไทย
3. องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (อบต./เทศบาล) ที่รับงบประมาณทุนอุปถัมภ์เพื่อทดแทนธุรกิจแอลกอฮอล์

ระยะเวลา

เมษายน 2555 – มีนาคม 2556 รวม 12 เดือน

แผนงาน/กิจกรรม

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ผ่านสำนักส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและการมีส่วนร่วม ส่วนส่งเสริมการจัดการด้านสาธารณสุขและสวัสดิการสังคม

1. ประสานการทำงานเพื่อหาหรือประเด็นการสนับสนุนการบรรจุการรณรงค์ ลด ละ เลิก เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เป็นหนึ่งในตัวชี้วัดด้านแผนงานสุขภาพของ อบท.
2. ขอความร่วมมือประกาศนโยบายกีฬาต้านยาเสพติดระดับตำบลปลอดเหล้า
3. ขอความร่วมมือในการรณรงค์งดเหล้าเข้าพรรษา “อบท. ชวนร้านค้าไม่ขายเหล้าตลอด 3 เดือน หรืองดขายเหล้าวันพระ” ตามนโยบายของกระทรวงมหาดไทย และจัดกิจกรรมค่ายครอบครัว เพื่อส่งเสริมให้เลิกดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ตลอดชีวิต
4. รวบรวมพื้นที่ที่เคยรับจากแผนทุนอุปถัมภ์ หรือพื้นที่ที่มีการรณรงค์งดเหล้า ทำความเข้าใจให้ความรู้เกี่ยวกับกลยุทธ์ของบริษัทน้ำเมา และจัดเวทีประกาศเจตนารมณ์ “ไม่รับจากธุรกิจน้ำเมาตลอดไป”
5. รวบรวมจัดทำฐานข้อมูลคนต้นแบบเลิกเหล้าตลอดชีวิต

สมาคม อบต.แห่งประเทศไทย

1. เป็นพี่เลี้ยงการทำงานของสมาคม อบต.แห่งประเทศไทย
2. ลงพื้นที่ติดตามเสริมหนุนการทำงาน อบท.85 แห่ง และถอดบทเรียนเป็นชุดความรู้ 40 เรื่อง
3. รวบรวมจัดทำฐานข้อมูล พื้นที่ดำเนินงาน “อบท.ชวนชาวบ้านเลิกเหล้า”
4. ประสานกับ สปสช. เรื่องกองทุนสุขภาพท้องถิ่น เพื่อขยายผลโครงการรณรงค์งดเหล้าในกองทุน
4. เตรียมประสานกับ สน.3 เพื่อรองรับประเด็นหลังจบโครงการ

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการรณรงค์งดเหล้าผ่านงานบุญประเพณีอย่างต่อเนื่อง
2. คนในท้องถิ่นชุมชนมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ลดลง
3. ปัญหาที่เกิดจากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระดับพื้นที่ลดลง

ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ (ตามวัตถุประสงค์)

เชิงคุณภาพ

1. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ความร่วมมือตามนโยบายกรมส่งเสริมฯ
2. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความรู้เท่าทันธุรกิจน้ำเมาส่งผลให้ไม่รับทุนจากบริษัทน้ำเมา
3. สมาคม อบต.สามารถบริหารจัดการโครงการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เชิงปริมาณ

1. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการประกาศนโยบายกีฬาตำบลปลอดเหล้า อย่างน้อย 20 แห่ง
2. มีคนต้นแบบเลิกเหล้าตลอดชีวิต เพิ่มขึ้น อย่างน้อย 100 คน
3. มีพื้นที่ต้นแบบ หรืองานต้นแบบ เพิ่มขึ้น อย่างน้อย 10 แห่ง
4. ชุดความรู้ เหล้า บุหรี่ อุบัติเหตุ รวม 40 เรื่อง

ผู้รับผิดชอบโครงการ

น.ส.กัญญารัตน์ สุริยะวงศ์

ตำแหน่ง ผู้ประสานงานกลุ่มเป้าหมาย

เบอร์โทรศัพท์ 0852499928
